

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Hodnocení kvality spolupráce

Žatec

Zuzana Černá

Listopad 2021

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, reg. č. projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586.

Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Obsah

Obsah	2
1. Seznam použitých zkratk.....	3
2. Manažerské shrnutí.....	4
3. Základní terminologie	5
3.1 Sociální vyloučení	6
4. Metodologie a cílová skupina evaluace	6
4.1 Cíle / hypotéza	7
4.2 Limity procesní evaluace	7
5. Popis výchozího stavu spolupráce aktérů v lokalitě	8
6. Popis klíčových aktivit realizovaných v lokalitě v rámci spolupráce.....	8
7. Vyhodnocení spolupráce z perspektivy zapojených aktérů.....	11
8. Zhodnocení spolupráce	13
9. Zdroje a literatura	14

Seznam tabulek:

Tabulka 1 – Schéma vizualizace aktivit v čase	10
---	----

1. Seznam použitých zkratk

ASZ	Agentura pro sociální začleňování, odbor Ministerstva pro místní rozvoj ČR
IKV	inkluzivní a kvalitní vzdělávání
KIV	koordinátor inkluzivního vzdělávání
LP	lokální partnerství
MPI	Místní plán inkluze
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
NNO	nevládní nezisková organizace
NZDM	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
PS	pracovní skupina
OSPOD	Oddělení sociálně-právní ochrany dětí
OP VVV	Operační program Věda, výzkum a vzdělávání
OPZ	Operační program Zaměstnanost
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
RCZ	Regionální centrum Západ
SVL	sociálně vyloučená lokalita/lokality
Šablony	Šablony pro MŠ a ZŠ – podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování
ZŠ	základní škola

Licence Creative Commons: CC-BY – uveďte původ, Česká republika
creativecommons.org/licenses/by/4.0/

Poděkování patří všem respondentům, kteří se mnou v době evaluace ochotně a otevřeně hovořili.

2. Manažerské shrnutí

Hodnocení kvality spolupráce v lokalitě Žatec probíhalo od poloviny září 2021 do poloviny listopadu 2021. Jako zdroje bylo použito 7 polostrukturovaných rozhovorů: 1x rozhovor s metodičkou RCZ v Žatci a současným KIV lokality a 6 polostrukturovaných rozhovorů s aktéry místní spolupráce.

Žatec je ve spolupráci s ASZ novou lokalitou. Memorandum bylo podepsáno v červnu 2019 a MPI byl schválen v polovině září 2021. PS Vzdělávání se aktivně sešla 4x v průběhu listopadu a prosince 2019 v rámci spolupráce na MPI. Od té doby nebyla znovu svolána. Z toho důvodu nebylo v rámci evaluace použito dotazníkového šetření.

Protože je MPI v platnosti necelé 2 měsíce, sama zpráva si neklade za cíl hodnocení spolupráce lokálních aktérů, ale **popis** jejího **aktuálního stavu**. Ze stejného důvodu tato zpráva, oproti jiným, **neobsahuje doporučení**. V Žatci působí KIV, který je v kontaktu s místními aktéry a lokalitu dobře zná. Jeho práce byla některými respondenty hodnocena pozitivně.

Rozhovory ukázaly, že místní aktéři spolupracují velmi aktivně a dobře. Kladně byl hodnocen přístup Odboru finančního a školství coby zřizovatele vůči školám i města Žatec vůči dění v lokalitě. Město Žatec např. finančně podpořilo nově vzniklý NZDM CoolNa, který provozuje Charita Most (leden 2021) či spolupracuje s ASZ na komunitních setkání (např. *Setkáme se u Normy*). Pracovníci NZDM CoolNa v rámci svých aktivit kooperují např. s MP Žatec, místní jednotkou Armády ČR (program Kompas), Sociálním centrem pro rodinu apod. Respondenti zhodnotili spolupráci mezi školami v Žatci jako *zdravou*. Několik respondentů pak nezávisle na sobě vyzdvihlo MŠ a ZŠ Dvořákova a její nadstandardní um v práci s rodiči. Z pohledu evaluátorky stojí za úvahu prezentace praxe v otázce spolupráce s rodiči na této škole rámci regionu. Nakonec ASZ se v Žatci aktivně věnuje propojování aktérů v regionu v rámci dobré praxe. Tuto aktivitu někteří z respondentů reflektovali pozitivně.

Spolupráce místních aktérů v lokalitě byla nastavena již před příchodem ASZ. Samotní respondenti hodnotili ASZ různorodě. Její činnost reflektovali především představitelé ve vedoucích funkcích (zástupce města Žatec, NNO). Zástupce města Žatec spolupráci s ASZ chválil a oceňoval *globální pohled* na různé problematiky, které tato kooperace přináší. Naopak zástupce NNO poukázal na to, že jejich organizace byla kontaktována pouze v případě, když ASZ potřebovala data o jejich činnosti, ale jinak s nimi spolupráce rozvíjena není. Několikrát zdůraznil, že kooperaci se nebrání. Respondenti ze škol naopak o praktické činnosti ASZ v lokalitě neměli ponětí.

Jeden z rozhovorů akcentoval, že možným budoucím rizikem může být pravidelné setkávání PS Vzdělávání. Respondent v něm poukázal, že více plánovacích procesů v malém městě, jako je Žatec, zatěžuje kapacity lokálních aktérů. S tímto by bylo dobré v rámci práce ASZ v lokalitě do budoucna počítat.

3. Základní terminologie

Agentura pro sociální začleňování byla v roce 2008 ustavena jako ústřední nástroj státní správy pro řešení sociálního začleňování. Jejimi dvěma základními úkoly je zajištění podpory obcím v procesu sociální integrace a odborná koordinace řešení sociálního vyloučení na národní úrovni. ASZ podporuje obce a města v tom, aby mohly plnit svoji funkci v zajišťování rovného přístupu ke vzdělávání, bydlení, zaměstnání, zdravotní péči a dalším zdrojům a institucím všem svým občanům bez ohledu na jejich sociální status.

Základním nástrojem ASZ při řešení sociálního vyloučení v konkrétní obci je **sítování a propojování relevantních místních aktérů**, které je nezbytným předpokladem pro implementaci integračních procesů. K tomu slouží tzv. **lokální partnerství (LP)**, platforma, v jejímž rámci se koordinovaně řeší jednotlivé problematické oblasti prostřednictvím vytčení strategických cílů a naplánování konkrétních opatření pro jejich naplňování. Obec vytváří ve spolupráci s pracovní skupinou pro vzdělávání a zástupci ASZ (lokální konzultant a konzultant pro inkluzivní vzdělávání) **Místní plán inkluze v oblasti vzdělávání**.

Cílem MPI je systematizace opatření na podporu inkluzivního vzdělávání v obci v rámci místní vzdělávací soustavy. Plán je vypracován na dobu 3 let. Návrh plánu obsahuje identifikaci problémů v oblasti inkluzivního vzdělávání a rámcový návrh možných opatření řešících daný problém. Opatření přijatá v rámci MPI řeší především problematiku zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků s potřebou podpůrných opatření, zejména zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků socioekonomicky znevýhodněných a pocházejících z odlišného kulturního prostředí, tj. dětí a žáků žijících v sociálně vyloučených lokalitách či ohrožených sociálním vyloučením, a problematiku desegregace škol.

MPI je zpracován v kontextu předpokládaného demografického a sociálně ekonomického vývoje a s ohledem na efektivitu vzdělávací soustavy v místě s ohledem na počty výše zmíněných skupin. Pro nastavení opatření také slouží analýza místní vzdělávací sítě, která popisuje místní vzdělávací síť jak kvalitativně, tak kvantitativně.

ASZ je zprostředkujícím aktérem, který nemá přímý vliv na stav sociálního vyloučení a sociálně vyloučených lokalit v obcích. V současné době je nejsilnějším nástrojem vlivu na obce v rukou ASZ **Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL)**, který umožňuje obcím spolupracujícím s ASZ exkluzivně podávat projekty do uzavřených nesoutěžních výzev, kde jsou pro ně předem alokovány značné finanční zdroje. Projektové poradenství¹ v rámci KPSVL se tak stává zásadní intervencí ASZ ovlivňující řešení sociálního začleňování v obcích.

¹ Projektovým poradenstvím v tomto smyslu rozumíme „odbornou podporu územních celků a jejich partnerů při přístupu k čerpání fondů EU, zejména v návaznosti na KPSV 2021+, včetně vydávání stanovisek o souladu projektů s PSZ“ (ASZ 2021).

3.1 Sociální vyloučení

Pod pojmem **sociální vyloučení** chápeme proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace. Tento způsob vyloučení se projevuje na různých úrovních, např. sociální, prostorové, ekonomické či symbolické. Sociálně vyloučení se nacházejí v situaci, kdy mají ztížený přístup ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, a zároveň s tím se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení. Současně se snižuje možnost jejich participace na organizaci sociálního života a účasti v rozhodování. Se sociálním vyloučením je často spojena určitá míra stigmatizace ze strany většinové společnosti.

Mezi základní indikátory sociálního vyloučení patří materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování, kriminality a vysoká míra migrace. Kombinace těchto faktorů brání zasaženým jedincům či rodinám v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti. Každý z uvedených aspektů sociálního vyloučení může být v různých lokalitách a u různých jejich obyvatel zastoupen v jiné míře. Různé kombinace intenzity těchto jevů pak vytváří charakter jednotlivých lokalit, které se stejně jako lokální kontext mnohdy výrazně liší.

Pokud dochází k vyšší koncentraci osob s kombinací několika nebo všech výše zmíněných ukazatelů, hovoříme o **sociálně vyloučené lokalitě** (SVL). Sociálně vyloučené lokality obvykle vznikají působením systémových aktérů či tržních mechanismů. Při jejich vzniku lze sledovat vnější příčiny tohoto procesu, jako jsou zákonné normy, tržní mechanismy a stanoviska zbytku společnosti, i faktory vnitřní, které se často mezigeneračně reprodukuje (např. životní styl samotných sociálně vyloučených). Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita. V českém kontextu se pak jedná o etnicitu romskou. Je však nutné důrazně se vyhradit proti zaměňování pojmu sociální vyloučení s příslušností k romskému etniku, stav vyloučení ze společnosti může postihnout kohokoliv nehlédě na jeho etnickou příslušnost.

Dopady sociálního vyloučení na oblast vzdělávání jsou komplexní a projevují se v několika rovinách. Obecně lze ale říct, že děti/žáci vyrůstající v prostředí sociálního vyloučení mají menší vzdělanostní šance a jsou častěji předurčeny ke školnímu neúspěchu než jejich vrstevníci.

4. Metodologie a cílová skupina evaluace

Při evaluaci města Žatec, která probíhala od druhé poloviny září 2021 do první poloviny listopadu 2021, byla data sbírána prostřednictvím následujících metod:

- Desk research veřejně dostupných zdrojů a dokumentů (např. webové stránky MŠ a ZŠ; výroční zprávy ZŠ atd.) vč. dokumentů, které vznikly v rámci spolupráce lokality Žatec a ASZ.

- 1 polostrukturovaný rozhovor s metodičkou RCZ a KIV v Žatci.
- 6 polostrukturovaných rozhovorů s aktéry místní spolupráce (1x zástupce města Žatec; 1x zástupce MAP Vladař; 1x zástupce ZŠ; 1x zástupce MŠ a ZŠ – nenahráváno; 2x zástupce NNO působící v Žatci.

Většina aktérů byla kontaktována na základě seznamu, který poskytlo RCZ. Aktéři byli před vstupem výzkumnice do lokality informováni konzultantem inkluzivního vzdělávání o chystané evaluaci. Mimo poskytnutý seznam byly osloveny dvě NNO, které v rozhovorech zmínili ostatní respondenti. Jedna z NNO, dle svých zavedených postupů, odkázala evaluátorku na ředitelku organizace, které byl následně odeslán e-mail s dotazy. Ty byly zodpovězeny, a nakonec byl realizován i rozhovor s terénní pracovníci dané organizace. V rámci evaluace nebylo použito dotazníkového šetření z následujících důvodů:

- PS Vzdělávání se podílela na tvorbě MPI v jeho počátcích – v roce 2019. Tehdy se, dle prezenčních listin, sešla v průběhu listopadu a prosince 4x. Od té doby se již nesešla.
- Žatec je ve spolupráci s ASZ novou lokalitou a jeho MPI byl schválen v září 2021. PS Vzdělávání nebyla dosud svolána.

4.1 Cíle / hypotéza

Cílem evaluace je obvykle zhodnocení procesu spolupráce ve všech klíčových aktivitách projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“ vycházejících ze spolupráce s místními aktéry. Zkoumáme-li kvalitu spolupráce, pak otázka zní: **Jak se těmto aktérům daří spolupracovat** při naplňování klíčových aktivit za účelem podpory inkluzivního a kvalitního vzdělávání? Protože je Žatec novým partnerem ve spolupráci s ASZ a jeho MPI byl schválen v září 2021, tato evaluace si, oproti jiným, neklade za cíl hodnocení stavu spolupráce, ale je pouhým jeho **aktuálním popisem**.

4.2 Limity procesní evaluace

Evaluace procesů spolupráce ASZ a obcí se sociálně vyloučenými lokalitami naráží na několik zásadních limitů. Některé z nich jsou obecnými metodologickými problémy evaluace sociálních jevů, jiné se týkají specifík práce ASZ. Je zde rovněž potřeba upozornit na aktuální pandemickou situaci a ztíženou terénní evaluační práci.

Jedná se o interní evaluaci. Z povahy interní evaluace vyplývají možná rizika: možné ovlivnění komunikačních partnerů, reliability dat, příznivější a méně kritická analýza atd. Na odstranění těchto limitů existuje vnitřní kontrola pomocí mikrotýmů a garanta evaluace. Odbornost postupů evaluací je mj. kontrolována interní oponentní skupinou.

5. Popis výchozího stavu spolupráce aktérů v lokalitě

Žatec je ve spolupráci s ASZ poměrně novou lokalitou. Memorandum mezi ASZ a Žatcem bylo podepsáno v červnu 2019, MPI pak byl schválen v polovině září 2021. Samotná tvorba MPI započala již na konci roku 2019, kdy se za tímto účelem v průběhu prosince a listopadu sešla 4x PS Vzdělávání (od této doby až doposud nebyla znovu svolána). V PS byli zástupci města, ZŠ, MŠ, NNO. Do spolupráce se nepodařilo zapojit místní střední školy. Rozhovory se zástupci MŠ a ZŠ ukázaly, že motivací pro spolupráci s ASZ v rámci PS Vzdělávání byl především požadavek zřizovatele. Obec v té době zvažovala možnost podání projektové žádosti do výzvy SVL II č. 075, avšak od podání žádosti bylo upuštěno. Namísto toho tehdejší KIV s obcí a s Poradnou pro integraci v Ústí nad Labem spolupracovala na podání žádosti pod MV v oblasti integrace cizinců v rámci školství. Projekt *Integrace cizinců v Žatci 2020* byl podán na počátku roku 2020. Navazující projekt si město již v roce 2021 podalo samo (*Integrace cizinců v Žatci 2021*). V současnosti uvažuje o jeho pokračování v roce 2022. Do tvorby MPI zasáhla nejen situace ohledně pandemie covid-19, ale také fakt, že do něj již nebylo možno zahrnout financování z výzev OP VVV pro SVL. Poslední výzva byla totiž uzavřena z důvodu přečerpání prostředků a MŠMT dle dostupných informací novou výzvou vyhlašovat nebude (Vorlíček, 2021, Shrnutí). Z rozhovoru s metodičkou RCZ a současným KIV lokality vyšlo, že tento fakt se stal pro obec demotivující a práce na MPI byly ze strany obce utlumeny. V roce 2020 obec oznámila ustoupení od schválení MPI s tím, že MPI nevnímají jako prioritní a změnami ve školství směrem k inkluzi se nechtějí zabývat. Zástupce města v rozhovoru uvedl následující: „...pro mě osobně je Agentura motivační, a když jsme skončili spolupráci na MPI tak i já jsem psala, jsem to říkala těm jednotlivým konzultantům, že to ale neznamená, že bychom s nimi chtěli přestat spolupracovat. Byl to takový ten **nesoulad, zrovna v tom tématu**.“² Nakonec město dokončení MPI podpořilo s tím, že byla jednotlivá opatření na jeho žádost ještě upravena.

Ve městě funguje celá řada služeb vzdělávací soustavy a služeb pro rodiny s dětmi, které mohou školy využít. Avšak míra využívání těchto služeb ze strany škol se liší mezi jednotlivými školami (MPI, 2021, s. 36), což potvrdil i jeden z vedených rozhovorů v rámci NNO.

Zástupci ASZ působící v Žatci vnímají lokalitu v rámci spolupráce jako *plnou potenciálu*.

6. Popis klíčových aktivit realizovaných v lokalitě v rámci spolupráce

KA1: Koordinace a síťování: existence a činnost lokálního partnerství/pracovní skupiny (inkluzivního) vzdělávání

- (KA1) Podpora strategického plánování: příprava a schvalování MPI
MPI vznikl v letech 2019-2021. Data byla čerpána ze vstupní analýzy, která vznikla v červnu 2019, z výkazů škol a rozhovorů s řediteli. Do tvorby MPI významně zasáhla

² Rozhovor se zástupcem města, 15. 10. 2021.

situace ohledně pandemie covid-19 (MPI, s. 19). PS Vzdělávání se dle prezenčních listin sešla 4x v průběhu listopadu a prosince 2019. V PS Vzdělávání byli zástupci města Žatec, MŠ, ZŠ, PPP Žatec a NNO. MPI byl poprvé před dokončením v dubnu 2020, avšak město od záměru schválení MPI ustoupilo, protože už nebylo možno čerpat z výzvy OP VVV pro SVL II., a také proto, že navržená opatření v MPI nevnímalo jako prioritní. V létě 2020 byla ze strany města opět obnovena spolupráce s ASZ na MPI s tím, že některá opatření je třeba inovovat. Město Žatec **schválilo MPI v první polovině září 2021.**

- (KA2) Poskytované odborné a projektové poradenství: využívání projektového poradenství ASZ, podpoření žadatelé o projekty
Město Žatec žádný projekt z OP VVV – IKV pravděpodobně realizovat nebude, jelikož výzva je pro tuto chvíli uzavřena. To bylo také jedním z důvodů, proč v první fázi město odstoupilo od schvalování MPI.
ASZ aktivně pomohlo městu Žatec v sepsání projektu podpořeném Ministerstvem vnitra *Integrace cizinců Žatec 2020*. Město si v roce 2021 pak následně samo zažádalo o navazující projekt ze stejného zdroje *Integrace cizinců Žatec 2021*.

Činnosti realizované v rámci klíčové aktivity 3:

- (KA3) Poradenství v oblasti komunikace: komunikační plány, PR podpora
Místní komunikační strategie IKV vznikla v roce 2020.
Cíle komunikační strategie: Zvýšit povědomí široké veřejnosti o inkluzivním vzdělávání jako kvalitním vzdělávání, které se týká všech dětí; předávat rodičům potřebné informace o důležitosti vzdělávání, průběhu vzdělávání dětí a možnostech jejich rozvoje; posilovat důvěru ve školy a zřizovatele; odstraňovat předsudky a posilovat sociální soudržnost.
Cílová skupina: zástupci škol; místní politici a zástupci samosprávy; obyvatelé obce, kteří jsou sociálně vyloučení, či sociálním vyloučením ohroženi (rodiče dětí, žáků); všichni obyvatelé obce.
Témata: Co přinese MPI a o čem chceme s veřejností komunikovat? Zapojování rodičů, volnočasové kroužky, doučování dětí, vzdělávání o prázdninách, zavádění nových metod do škol.
Výstupy: min. 2 tiskové zprávy (při zahájení a při ukončení projektu– shrnuje výsledky spolupráce); 5x článek v radničním/místním periodiku; aktualita na webu města a ASZ o zahájení spolupráce; aktualita na webu k vybranému opatření; 1x článek v místním zpravodaji.

Plnění komunikační strategie:

Na komunitním webu Žateckého majáku byla 12.10. 2021 publikována informace o spolupráci MP Žatec s NZDM CoolNa, na jejímž vzniku se podílela ASZ.³ Web dále obsahuje informaci Dětského klubu Žatec o konání příměstských táborů v létě 2021, které jsou určeny pro děti na 1. stupni ZŠ a jsou zdarma. Finance na konání akce poskytuje OPZ a Státní rozpočet ČR.⁴

³ Podrobněji viz <<https://www.zateckymajak.cz/zpravodajstvi/293-spoluprace-mestske-policie-a-nizkoprahoveho-zarizeni-coolna>>. [cit. 21. 10. 2021].

⁴ Podrobněji viz <<https://www.zateckymajak.cz/sluzby-a-spolky/103-oblibene-letni-primestske-tabory-budou-i-letos>>. [cit. 21. 10. 2021].

Na webových stránkách města Žatce je zveřejněna informace o konání akce *Setkáme se u Normy*, kterou koordinovala ASZ. V rámci akce spolu debatovali zástupci města, ASZ a obyvatelé sídliště Jih 3 o zlepšení veřejného prostoru na sídlišti.⁵

- (KA3) Podpora aktivizace místních aktérů:
 - (KA3) realizace akcí na podporu IKV (odborné workshopy, veřejná setkání)
Zástupci ASZ v současné době pracují především na propojování lokalit. KIV sehrál např. významnou roli v rámci propojování organizace Světlo Kadaň s městem Žatec, či Poradnou pro integraci cizinců v Ústí nad Labem s městem Žatec.

ASZ pořádala v lokalitě 2 workshopy:

Aktivizace pracovníků s dětmi v předškolním a školním věku v oblasti identifikace dítěte. Akce se konala 18. 5. 2021; doba trvání 3,5 h; dodavatel: ČOSIV. Téma se orientovalo na vliv stresu u dětí navštěvujících MŠ. Účastníci se teoreticky seznámili s vývojem emotivity, explikací stresu dítětem, chronické nemoci a vlivu stresu na dětský mozek. Prakticky se pak seznámili s technikami na zvládání stresu a metodami práce s dětmi ve stresu

Dobrý začátek. Akce se konala 6. 5. 2021; doba trvání 4 h; dodavatel: Schola Empirica. Akce se věnovala představení britské metodiky Dobrý začátek zúčastněným pedagogům MŠ (akce se účastnilo 10 pedagogů). Metodická RCZ MŠ v Žatci dále v případě jejich zájmu o metodiku Dobrý začátek nabídla sdílení zkušeností s MŠ v Roudnici a Štětí, kde ji vybrané školy aplikují v praxi.

- (KA3) zapojení do dalších aktivit (např. zahraniční exkurze, tuzemské stáže)

Činnosti realizované v rámci klíčové aktivity 5:

Realizace MPI je v úplném počátku. Z rozhovorů vyšlo, že školství se po předchozích 2 letech pandemie covid-19 teprve stabilizuje. Avšak případným stížím se respondenti nebránili.

- (KA5) Analýza místních vzdělávacích systémů: realizace vstupní analýzy
Vstupní analýza vznikla v červnu 2019. MPI vycházel z této analýzy.

Obrázek 1 – Schéma vizualizace aktivit v čase

	2019	2015	2020	2016	2021	2017	2022	2018	2023	2019	2024	2020	2025
Zahájení spolupráce													
Ustavení lokálního partnerství													
Vznik MPI													
Odborné workshopy													

⁵ Podrobněji viz <<https://www.mesto-zatec.cz/mesto/aktualne/zastupci-mesta-a-lide-ze-sidliste-jih-3-debatovali-o-rozvoji-lokality-2833cs.html?ftresult=Agentura+pro+soci%C3%A1ln%C3%AD+za%C4%8Dle%C5%88ov%C3%A1n%C3%AD>>. [cit. 21. 10. 2021].

7. Vyhodnocení spolupráce z perspektivy zapojených aktérů

Respondenti z řad MŠ a ZŠ shodně uvedli, že dopad činnosti ASZ na svou práci nijak nevnímají, ba o její činnosti nemají povědomí, a součástí PS Vzdělávání se stali především proto, že je o to požádal zřizovatel. Jeden z respondentů uvedl: „*Otevřeně, nevidím v tom, kromě toho, že je tady sepsaný nějaký dokument o problémech, o kterých víme, a že se o nich dozví i někdo víc, tak asi jiný smysl v tom nevidím ... samozřejmě opatření, která jsou ve prospěch a pro dobrý rozvoj školy a žáků, tak samozřejmě s tím souhlasím. Jestli to je ten přínos této organizace, že zajistila něco, jestli to, že tady vznikl nějaký projekt na podporu cizinců, je prací Agentury, tak ano, tak s tím souhlasím a je to v pořádku.*“⁶ Je zřejmé, že klíčoví aktéři z řad školství nemají povědomí o práci ASZ v lokalitě. Podobně se vyjádřili i někteří aktéři z řad NNO. Na druhou stranu je důležité zmínit, že tito respondenti byli z terénu a na otázku hodnocení spolupráce s ASZ odkazovali spíše na vedení, jelikož oni sami třeba o ASZ slyšeli, ale o jejím praktickém dopadu ve městě nevěděli. Ředitelka jedné z dotazovaných NNO se pak ke spolupráci vyjádřila následovně:

„Pro naši organizaci prozatím nemá činnost Agentury žádný význam. Veškerá dosavadní spolupráce byla směřována k tomu, aby Agentura získala data o naší NNO a jejích projektech. Konkrétní nabídku spolupráce jsme prozatím neobdrželi a ani z naší strany doposud nevzešla potřeba Agenturu s konkrétní nabídkou spolupráce oslovit. Věříme, že se nám spolupráci podaří vzájemně efektivně nastavit v následujícím dotačním období tak, aby to bylo ku prospěchu obyvatel v dané lokalitě.“⁷

Zástupce města zhodnotil dosavadní spolupráci s ASZ pozitivně, a to i přes jistý nesoulad, který tato vzájemná spolupráce nesla (viz kapitola 5). Stejně jako zástupce MAP Vladař, respondent zmínil střídání konzultantů z ASZ na počátku spolupráce.⁸ Práci současného KIV respondent chválil a zhodnotil slovy: „*vždycky je dobré, když je někdo, kdo má takový ten normální náhled,*“⁹ i s tím, že lokalitu zná. Jedním respondentem z řad školství byla kladně hodnocena i spolupráce s metodičkou RCZ.

Osobní motivaci ve spolupráci s ASZ pak zástupce města vnímá i z té perspektivy, že v rámci otevřené diskuse je respondent vrácen k nadhledu na dané téma, či *globálnímu pohledu*. Je tedy schopen téma uchopit v širším kontextu, nikoli jen z úzké perspektivy, která je dána pracovní pozicí. RCZ spolupracovalo s městem Žatec na sepsání první projektové žádosti MV *Cizinci v Žatci 2020*, navazující projekt si pak město podalo již samo. V současné době uvažuje o jeho pokračování i v roce 2022. „*My tu podporu v projektech, my máme tři dotační pracovnice, umíme psát projekty, takže spíš jenom když taková ta metodická, to ťuknutí, námět nebo co se kde osvědčilo ... taky nás Agentura zpátky přivedla k takovým těm, že se vrátíme*

⁶ Rozhovor se zástupcem ZŠ, 7. 10. 2021.

⁷ E-mailová odpověď na otázku NNO, 22. 10. 2021.

⁸ MPI vznikl v průběhu roku a půl pod vedením dvou metodiků a tří konzultantů inkluzivního vzdělávání.

⁹ Rozhovor se zástupcem města, 15. 10. 2021.

*k případům dobré praxe.*¹⁰ Toto propojování v rámci dobrých praxí v regionu ze strany ASZ hodnotil pozitivně i zástupce MAP Vladař. V rámci rozhovoru se zástupci ASZ z RCZ vzešlo, že právě propojení lokality v rámci dobrých praxí je jedním z jejich současných cílů. Lokální aktéři pak tuto činnost hodnotí kladně.

Spolupráce mezi jednotlivými místními aktéry v lokalitě je na velmi dobré úrovni. Rozhovory ukázaly, že aktéři o sobě a své práci navzájem vědí a je-li to ku prospěchu lokality, kooperují. Kladně ceněn byl ze stran školství i NNO přístup města Žatec, které aktivity v rámci svých možností podporuje i finančně. Zástupci NNO několikrát zmínili, že v rámci své terénní práce se v Žatci setkávají s kladným přístupem úředníků např. na úřadu práce, kam doprovázejí své klienty, aby jim pomohli zajistit základní životní potřeby. Některé školy aktivně spolupracují s NNO. Konkrétně se jedná o MŠ a ZŠ Dvořákova, která byla nezávisle na sobě několika respondenty oceněna jednak jako škola s proaktivním přístupem k dění v lokalitě (např. jako jediná zatím projevila zájem o činnost NZDM CoolNa), jednak jako škola s výborným know-how jak pracovat s rodiči žáků. *„Ta má nejlepší spolupráci s rodiči, oni dokážou mít nějaké nástroje na to, jak s těmi rodiči být v kontaktu, jak s nimi spolupracovat v zájmu toho dítěte. To oni umí. Možná lépe než ty běžné základní školy. To je takové věčné téma, spolupráce s rodiči.*¹¹ Respondent z řad školství samotnou spolupráci mezi školami v lokalitě zhodnotil jako *zdravou*. V rozhovorech byla okrajově akcentována také spolupráce s OSPOD, která byla označena za *vcelku dobrou*.

V Žatci bylo v lednu 2021 otevřeno NZDM CoolNa, které v rámci svých aktivit spolupracuje např. s Městskou policií Žatec, jejíž zástupci zde provozují např. kurzy sebeobrany či různé workshopy na téma drogy, alkohol apod.; dále s místní jednotkou Armády ČR, která pro dorost připravuje program Kompas, jež pracovníci NZDM chystají nabídnout i lokálním ZŠ; chystají se navázat užší spolupráci se Sociálním centrem pro rodinu. Dále můžeme jmenovat spolupráci s Protidluhovou poradnou nebo chválenou spolupráci s Českobratrskou církví evangelickou.

V rámci MAP Vladař fungují různé tematické skupiny (viz Hodnoticí zpráva o dopadu projektu v lokalitě Žatec), v jejichž rámci se setkávají lokální aktéři z oblasti školství nad rozmanitými tématy. Respondent zmínil, že se v rámci MAP snažili ustanovit platformu, která by reflektovala různé oblasti inkluzivního vzdělávání. Tato platforma se sešla pouze jednou, kdy se zástupci z řad školství setkali s poskytovateli rodinných, psychosociálních a dalších služeb vč. zástupců města za účelem představení toho, co je možno ve městě všechno využívat.¹² Dle respondenta je možným důvodem toho, že se platforma vícekrát nesešla fakt, že Žatec je poměrně malé město a vznik další platformy pak tříští kapacitu zainteresovaných aktérů. *„Ono stačí, když*

¹⁰ Rozhovor se zástupcem města, 15. 10. 2021.

¹¹ Rozhovor se zástupcem MAP Vladař, 8. 10. 2021.

¹² MAP2 Podbořansko-Žatecko na svých stránkách pro zájemce poskytuje přehled dostupných služeb v Žatci viz <<http://www.vzdelavani-zatecko.cz/katalog-socialnich-poskytovatelu-orp-zatec-vypis-text-30.html>>. [cit. 8. 11. 2021].

*běží v nějakém takhle malém městě dva plánovací procesy a už je to kapacitně naplněné, že se někdo účastní toho jednoho, nebo toho druhého.*¹³

8. Zhodnocení spolupráce

Spolupráce mezi ASZ a městem Žatec je poměrně krátká (Memorandum o spolupráci bylo podepsáno v červnu 2019 a MPI schválen v polovině září 2021), proto je na její zhodnocení brzy. Z tohoto důvodu je cílem této zprávy popsat **aktuální stav** spolupráce lokálních aktérů. Závěr, oproti jiným zprávám, **neobsahuje doporučení**, protože spolupráce mezi ASZ a lokalitou je na svém počátku, a protože zde aktivně působí KIV, který lokalitu i aktéry dobře zná. Což pozitivně reflektovaly i některé rozhovory. Předchozí kapitola ukazuje, že místní aktéři mezi sebou aktivně a, dle výpovědí, plnohodnotně spolupracují. Respondenti z řad MŠ a ZŠ kladně hodnotili práci Odboru finančního a školství. Město Žatec také finančně podporuje různé aktivity ve městě jako např. NZDM CoolNa či spolupracuje v rámci veřejných setkání s ASZ. Charita Most, která v Žatci provozuje NZDM CoolNa, dále kooperuje s různými lokálními aktéry jako např. s MP Žatec, místní jednotkou Armády ČR, Českobratrskou církví evangelickou apod. Spolupráce mezi jednotlivými školami v Žatci byla zhodnocena respondenty jako *zdravá*. Několik respondentů se nezávisle na sobě shodlo, že ZŠ a MŠ Dvořákova umí nadstandardně pracovat s rodiči. Z pohledu evaluátorky stojí za úvahu prezentace praxe v otázce spolupráce s rodiči na této škole rámci regionu. Nakonec v Žatci se ASZ ve své činnosti zaměřuje na propojování rozmanitých aktérů právě v rámci regionu.

Spolupráce místních aktérů v lokalitě byla nastavena již před příchodem ASZ. Samotní respondenti hodnotili ASZ různorodě. Její činnost reflektovali především představitelé ve vedoucích funkcích (zástupce města Žatec, NNO). Zástupce města Žatec spolupráci s ASZ chválil a oceňoval *globální pohled* na různé problematiky, které tato kooperace přináší. Naopak zástupce NNO poukázal na to, že jejich organizace byla kontaktována pouze v případě, když ASZ potřebovala data o jejich činnosti, ale jinak s nimi spolupráce rozvíjena není. Několikrát zdůraznil, že kooperaci se nebrání. Respondenti ze škol či běžní pracovníci NNO o praktické činnosti ASZ v lokalitě neměli ponětí.

Jeden z rozhovorů akcentoval, že možným budoucím rizikem může být pravidelné setkávání PS Vzdělávání. Respondent v něm poukázal, že více plánovacích procesů v malém městě jako je Žatec, zatěžuje kapacity lokálních aktérů. S tímto by bylo dobré v rámci práce ASZ v lokalitě do budoucna počítat.

¹³ Rozhovor se zástupcem MAP Vladař, 8. 10. 2021.

9. Zdroje a literatura

Černá, Z. (2021). *Hodnoticí zpráva o dopadu projektu v lokalitě Žatec*. Praha: Agentura pro sociální začleňování.

Místní plán inkluze 2021-2023, (2021). Agentura pro sociální začleňování.

Vorlíček, R. (2021). *Posouzení návrhu místního plánu inkluze*. Praha: Agentura pro sociální začleňování.

MAP2 Podbořansko-Žatecko na svých stránkách pro zájemce poskytuje přehled dostupných služeb v Žatci viz <http://www.vzdelavani-zatecko.cz/katalog-socialnich-poskytovatelu-orp-zatec-vypis-text-30.html>. [cit. 8. 11. 2021].

Město Žatec. <https://www.mesto-zatec.cz/mesto/aktualne/zastupci-mesta-a-lide-ze-sidliste-jih-3-debatovali-o-rozvoji-lokality-2833cs.html?ftresult=Agentura+pro+soci%C3%A1ln%C3%AD+za%C4%8Dle%C5%88ov%C3%A1n%C3%AD>. [cit. 21. 10. 2021].

Žatecký maják. <https://www.zateckymajak.cz/zpravodajstvi/293-spoluprace-mestske-policie-a-nizkoprahoveho-zarizeni-coolna>. [cit. 21. 10. 2021].

Žatecký maják. <https://www.zateckymajak.cz/sluzby-a-spolky/103-oblibene-letni-primestske-tabory-budou-i-letos>. [cit. 21. 10. 2021].

Úvodní obrázek použit z commons.wikimedia.org [cit. 29. 10. 2021].